

TANTA BAT

Bilboko hauzotegi batetan, gazteen klub batzuk ospatu berria dute kanta saiō berezi bat. Berezia diot, greba arazoagatik zigorturik zegoen gazte bati multa ordaintzearen baitzen antolatatu. Inor laguntzea txalogarria ez denik ezin esan. Bertako gazteek abestu zuten, eta oso ongi ez bazuten ere, nahiko luze egin zuten.

Egia esan, zenbait abestiren hitzak ez ziren txantxetakoak, iraultzaile girokoak baitziren. Fusila gora eta fusila behera entzuten ari nintzen bitartean, neure artean pentsatzen nuen ez ote ziren ari iraultzaile biguntxoak sortezten. Hila-beteko gartzelari honenbesteko beldurra dion iraultzaile batentzat dirua biltzen, hain zuzuen ere!

Hain modan dauden Hego Ameriketako zenbait abesti kantatu ziren. Eta, beren Herri bila hasi eta, Ameriketaraino doazen horietaz erabat harriturik geratu nintzen. Herria gertuago dugunontzat ere izan zuten ukitu sentimental bat, kantu bat euskaraz eta guzti eskaini baitziguten. Dena dela, ba da asmorik horrelako jaialdi gehiago egiteko ere; zeren, bihar zuri ere, irakurle, toka bailekizuke multatxoren bat...!

GUZTIAK EZ DATOZ BAT

Gobierno de Euzkadi delakoak Aberri Egunaz erabaki duena erabaki duelako, hura traidoretzat salhatu ukan dute euskal alderdi ezker-tiar gehienek. Bestalde, Enbata-aren alean irakurri dugunez, Telesforo Monzonek, Euskal gobernuan behiala barruko arazoetarako ministro izandakoak, beste gauzu askoren artean, hauxe dio: "Etxeko zapi zikinak etxean eta euskaraz konpondu beharra dago, etsaiak, erdaraz, gure hitzez balia ez daitezen, Euskaldunok hainbeste zor diogun erakunde batez holako kondena publikorik egiteko eskubiderik ez dago". Monzonek esana.

KOMIKI BERRI BAT EUSKARAZ

Hitz aldizkariaren gehigarri gisa, Aberri Egunaren ipuina agertu berri

da, Akulluren irudi eta B. Bidegorriren hitzekin. Izenak besterik adieraz badezake ere, euskaldun eta barbaroen arteko aintzinako burruka urrun-urrunen kontu ematen du komiki horrek. Lantxo benetan ederra, barregarri eta didaktikoa.

ERRIOXAK EUSKAL HERRI-AN NAHI

Nafarroako Punto y Hora aldizkariaren 2. zenbakian, zera irakurri dugu, errioxarrek, beren etorkizunari begira, Euskal Herriarekin bat egitea nahi luketela. Errepublikara iraganen ere, Nafarroarekin batera, Errioxak Euskal Estatutuan sartzea nahi zuen. Problema --diote-- euskaldunek onhartu nahi izango ote gaituztenekoa dateke.

Galdetzea bera ere sobran dago. Euskaldunok errioxarrak "etxeko"tzat jotzen ditugu, eta Errioxa Euskal Herri zaharraren parte-tzat. Donemiliagako euskal glossa zaharrak, bertako toponymia, historia eta merkatal harremanak aski garbi mintzo dira Errioxako euskal iraganaz. Kontua, ordea, zera da, ez dirudiela oso dotore, bertakoek beren euskal nortasunaren kontzientzia sakonik ez zuten artean, besteok geurekin elkartzeko eskatzen aritzea. Baina, izan direnaz eta izan nahi dutenaz konturatuturik, beraik berenez guregana badatoz: ongi etorriak, anaiarrebok! Gure aldetik ez duzue eragozpenik bat ere aurkituko, ez horixe!

SANTUTXUKO HAUZATEGIA EUSKALGINTZAN BATURIK

Behin baino gehiagotan aipatua dugu lerro hauetan hauzategi

bizkor honen izena. Eta orain ere, pozik ekartzen dugu jendakurrera.

Maiatzaren lehen aste bitartean (2an hasi eta 16rarte bitartean) Santutxuko hamabostaldi bat eratu ukan dute bertako elkarte gehienek. Eta antolakuntza honek ba ditzake tienez bi alde aipagarri.

Lehena hauxe da, hategia, hamabost egunez euskal kulturaz erakunduko direla: Hitzaldiak, elkar hitz egiteak, mahi inguruak, dantak, kanta jaialdiak eta abar, guztiak euskal kulturaz. Batzuek euskaraz izan behar diren beste batzuek erdaraz. Honetan kontutan eduki behar diren euzkategi hau euskaldunon erri dela.

Bigarrena, egintza honetarako hauzategiko elkarte gehienak bildu direla: Santutxuko famili elkarteak, Karmeloko euskarazko klaseak, erdarazko taldeak, ikastetxeak, gazte taldeak, ikasleen guraso elkarteak, zenbait kolegio eta eskola haurtzaindegiak, Mendigoizale taldea, Txirindulari taldea eta Futbol kluba. Zorionak guztioi!

Agertuak dituzte ormaizteguiak, eta horretaz gainera, erdarazko programak ere bai, berauetan hamabostaldi honetako gorabehetako zehazki-mehazki azaltzen direnak. Esku programa hauk euskaraz erdaraz eginak dira, modu eraginkor atseginez gainera.

Hasera ona izan duen hamabostaldi honi, jarrai bekio eraginkor hoberik!

GEOMETRIA POLITIKOA

Espainiar politika ulertzeko behar da politik ezaguerarik behar, baita eta geometriaren sendo izan. Geometria eta sukaldaritzan, gainera.

hemen Erresumako Kontseilari batek -Martin Sanz jaunak- "La Vanguardia" egunkarian agertu dituen eritziak:

-Espainiar sistema piramidala bat utzi eta tronco de cono antzeko batera iragan gara. Tronco de cono koroatua, gainera. Argi dago, ez al da? Argitasun handi hau hartu ondoren ondo ibil daitezke espainiarrak politika barruan... digestio onekoak baldin badira, noski, hala segitzen baitu Kontseilariak:

- Espainiar politika kuzinatzen ari diren gizonek ez dakite garbiki zer nahasgaiz egin beren saltsak.

Ba dakigu orain zenbait tri-pako minen iturria. Noiz sukaldari txar hauk alde batera utzi eta gastronomi bilera batean ikastaro sakon bat antolatu?

Bere eritziak biribiltzeko hala dio Kontseilariak: Gure artean bunker hitzak ez du sentzurik Eta besteen artean, Martin jauna?

GLORIA ZAHARREN ETORRERA

Salvador de Madariaga jaunaren etorrera sonatuaren ondoan, Claudio Sánchez Albornoz-i ere bere txanda heldu zaio. Don Salvadorrek, Jainkoari esker, ez du euskaldunoz deklarapenik egin, orain arte eginak dauzkanekin, antza, aski eta sobera baitira.

Sánchez Albornoz jaunak, ordea, bai, bereak eskaini dizkigu, Santandereko Alerta eta Bilboko Hierro aldizkari mugimendutarretan argitara emanak. Horietatik, duketen interesagatik, zati hauk bildu ditugu: "Mire, los catalanes son inteligentes y por lo tanto comprenden que su papel es lograr cierta autonomía (...), no creo que en Cataluña haya ningún problema separatista (...) Los gallegos son gente inteligente y no creo que allí haya tampoco problema alguno. El problema es Vascongadas. Sé que los vascos se van a irritar por lo que voy a decir, pero como es verdad no temo ese enojo. Los vascos son los últimos que se han civilizado en España; tienen mil años menos de civilización que cualquier otro pueblo (...) Son gentes rudas, sencillas, que además se creen hijos de Dios y herederos de su gloria. Y no son más que unos españoles sin romanizar (...) Pero yo le decía al presidente del Gobierno vasco cuando yo era presidente de la República (en exilio): hablen el vasco, si es que pueden, porque la mayoría no lo saben, pero a pagar impuestos como todos los españoles".

Erromatar zibelizazioak eta beronen ondorengo zuzenak nekez har zezaketen txalo beroagorik. Batzuk beren herbestealdian lorturiko liberal fama hori, ez dakit, hala fedea, zergatik lortua duten. Ala gainean dauzkaten urteei bota behar ote diegu errua?

ILUNPETAKO SEMEAK

Irakurri berri dudanez, eskuindar puntakoak oso ekintzazaleak dira. Eta harrapa ezinak. Euskal Herrian berton, azken hilabeteotan, 60 ekintza birrintzaitetik gora egin omen dituzte. Han eta hemen entzuten den zurrumurruak dioenez, nahiz eta izen desberdinekin sinatu pertsona eta talde berak dira beti. Beti ere "anti" bezala presentatzen dira.

Gaua maite dute. Gauz lan egiten dute. Harrapagaitzak dira nonbait, zeren eta bat bera ere, guk dakigularik, ez dute oraindik harrapatu. Zergatik ote? Esan zuen bai hark, hots, ilunpetako semeak argitakoak baino maltzurrago direla.

ERANSKAILU BERRI BAT

Aspaldi honetan indartuz ari den moda berri honen giroan, beste eranskailu berri bat kaleratu zaigu azken egunotan. Beronen bidez, euskal haurtzaindegiez dugun premia eta hutsunea agertu nahi da. Bi gauza aipagarri irakur daiteke eranskailu honetan: Bata, euskal haurtzaindegia NAHI ditugula; eta bestea horrelako haurtzaindegia BEHAR ditugula. Eranskailu hau —o gauza mirezgarri eta bitxia!— euskaraz ongi idatzirik plazaratu zaigu, eta ez dugu uste, X. Kintana adiskideari, urrezko astabelarriak deitu sail jostagarriara eramateko abagadunerik emanen dionik. Ea, bada, beste eranskailu-egileek ere ikasiz doazen! Eranskailu honen bitartez lor dadin diruaz, ekonomikoki lasaipen ttiki bat eman nahi zaio euskal haurtzaindegi bati. Jendeak ongi erantzunen al du!.

El País Vasco consulta a Cataluña sobre fórmulas políticas

ANAITASUNA ESPAINIAKO PRENTSAN

ANAITASUNAREN zenbaki hau itxi aurretik jaso dugun azken DOBLON Espainiako astekariak (80 zenbakian) gure aldizkariak horrialde oso bat dakar. ANAITASUNA 314. zenbakiaren bi argazki ateratzen dira, bata azala dakarrena eta dossierrarena bestea. Zenbaki horretan atera genuen KATALUNIA BERRIAREN BILA dossierraren berri ematen du DOBLONEK, gure aldizkariari atera ziren kataluniar politikariaren zenbait erantzun espainolez emanez. Guri emandako erantzunetako osatu duen idazlanaren titulua hau da: EL PAIS VASCO CONSULTA A CATALUÑA SOBRE FORMULAS POLITICAS.